

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21812 กนอ
รับที่ : ๘15949/59 ๕ ๒ คณ
วันที่ : 10 ต.ค. 59 เวลา: 13:45

ที่ กษ ๐๓๐๗/๕๕๕๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม.
๑๐๒๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
จำนวน ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ สำเนาประกาศ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ สำเนาประกาศ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และสำเนาประกาศ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๗) ฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการ
ชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวง และแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวนฉบับละ ๑๒๐ ชุด
ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๓
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
คลองบางซ้าย - ลาดบัวหลวง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้
ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำที่ ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น
ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อีกทั้ง...

อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนดทางน้ำชลประทาน ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๓) ฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ถึงกิโลเมตรที่ ๒๕.๘๗๕ ในท้องที่แขวงหนองจอก เขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองบางซ้าย - ลาดบัวหลวง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงกิโลเมตรที่ ๑๙.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (๑. คลองไหลล่า จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ถึงกิโลเมตรที่ ๓.๔๐๐ ในท้องที่ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และ ๒. คลองน้อย จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ถึงกิโลเมตรที่ ๔.๕๐๐ ในท้องที่ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร)

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำที่ ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย และตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงกิโลเมตรที่ ๒๑.๕๐๐ ในท้องที่ตำบลประชาธิปไตย อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือ ให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้าน การควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิด ประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองข่อย ๑๓ มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๕๐๗.๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาธัญบุรี ขอใช้น้ำประมาณ ๓.๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๒๘๒.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองบางซ้าย - ลาดบัวหลวง มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๘๔๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีประปาเทศบาลตำบลบางซ้าย ประปาองค์การบริหารส่วนตำบลวังพัฒนา ประปาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง และประปาองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย ขอใช้น้ำประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำ...

- ทางน้ำชลประทานไทรล่ำ มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๘๒๗,๘๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อปี ปัจจุบันไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓๕๔,๗๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองน้อย มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๓๕๙,๕๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อปี ปัจจุบันไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ แต่คาดว่าจะมีผู้ใช้น้ำในอนาคต และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๗๕,๖๘๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำที่ ๑ มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๖๓.๐๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมี บริษัท เอ็น เอ็น บี มินิแบริ-ไทย จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑.๔๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๒๕.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้ง ๔ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๑)

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ มาตรา ๔๒

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน คลองซอย ๑๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน คลองบางซ้าย - ลาดบัวหลวง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำที่ ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการ ทั้งนี้ ขออนุมัติการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ ของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน

คลองบางซ้าย – ลาดบัวหลวง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. และร่างกฎกระทรวง
กำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำที่ ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖